

ΤΑΞΗ: Β' ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ/ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Ημερομηνία: Μ. Δευτέρα 26 Απριλίου 2021

Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

Κείμενο 1

Ο έλεγχος και η αξιολόγηση βοηθούν στην προετοιμασία για τη ζωή

Καθένας μας έχει μάθει στη δουλειά του πως οι εκτιμήσεις μπορούν να δώσουν φτερά ή να εμποδίσουν, ανάλογα με το αν τις αισθάνεται κανείς σαν δίκαιες ή όχι, ανάλογα με τις διαθέσεις του καθένα απέναντί τους. Η Ψυχολογία της εργασίας διατυπώνει τη νομοτέλεια: η διάθεση ενός ανθρώπου απέναντι σε μια δραστηριότητα εξαρτάται κυρίως από το πόσο και πώς η κοινωνία παίρνει υπόψη της τη δραστηριότητα και τα αποτελέσματά της και πώς αντιδρά σ' αυτή τη δραστηριότητα.

Φυσικά, οι εργασίες μέσα στην τάξη, οι προφορικοί έλεγχοι επιδόσεων, οι εξετάσεις και οι άλλες μορφές ελέγχου και αξιολόγησης, θέτουν ιδιαίτερες αξιώσεις στους μαθητές. Απαιτείται ένα ασυνήθιστο μέτρο προσοχής και συγκέντρωσης, μια ασυνήθιστη ετοιμότητα για επιδόσεις και δράση, μια κινητοποίηση όλων των φυσικών και ψυχικών δυνάμεων. Από την ανασφάλεια για το κατά πόσο θα ανταποκριθεί κανείς στις απαιτήσεις, αναπτύσσεται ένταση. Όταν κατά τη μάθηση έχει κανείς το συναίσθημα ότι έχει παραλείψει κάτι, τότε κινητοποιούνται οι τύψεις συνείδησης, και σε μια τέτοια κατάσταση γεννιούνται κάποιες καλές προθέσεις.

Το ότι μπορεί να παρουσιαστεί "στρες" και φόβος στους μαθητές είναι φυσικά αλήθεια, **ιδιαίτερα** σ' αυτούς τους μαθητές που θεωρούν δύσκολη τη μάθηση. Αυτό **όμως** δεν οφείλεται στον έλεγχο και την αξιολόγηση "καθεαυτή", ή στις μεθόδους που εφαρμόζονται. Καμία μέθοδος δεν είναι καλή ή κακή καθεαυτή. Από τον τρόπο που χρησιμοποιείται και από τις συνθήκες επίδρασης, εξαρτάται πάντοτε και το ποια επίδραση ασκεί.

Αν εφαρμόζονται σωστά οι εξετάσεις, οι έλεγχοι και οι βαθμοί, τότε δημιουργούν για τους μαθητές καταστάσεις επιβεβαίωσης, που έχουν μεγάλη παιδαγωγική αξία, για δύο τουλάχιστον λόγους: α) Τα γνωρίσματα της προσωπικότητας γεννιούνται και

σταθεροποιούνται σε δραστηριότητες και καταστάσεις, μέσα από τις οποίες προωθούνται και επιβαρύνονται ιδιαίτερα. Η προσωπικότητα πέρα από τις γνώσεις και τις ικανότητες πρέπει να έχει ετοιμότητα και ικανότητες να τα βγάζει πέρα σε καταστάσεις μεγάλων απαιτήσεων και να πετυχαίνει τις μεγαλύτερες δυνατές επιδόσεις. Ποιος νέος άνθρωπος δεν προσπαθεί να μοιάσει και δε θαυμάζει γι' αυτόν τον λόγο π.χ. τους ολυμπιονίκες; β) Στη ζωή - ιδιαίτερα στην εργασία- παρουσιάζονται συχνά τέτοιες καταστάσεις. Έτσι οι εξετάσεις, οι έλεγχοι, οι αξιολογήσεις και οι βαθμοί αποτελούν προετοιμασία για τη ζωή και την εργασία.

Χέλμουτ Βεκ, "Αξιολόγηση και Βαθμολογία", στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, εκδ. Σύγχρονη Εποχή

Κείμενο 2

Εκπαίδευση, διδασκαλία και μαθηματικά

Συντάχθηκε από [Ισίδωρο Γλαβά](#)

Κείμενο 3

Την καταδίκη μου ζητώ
την ενοχή μου θέλω ν' αποδείξω
μα όλα τα δικαστήρια με αποπέμπουν δεν αναγνωρίζουν το έγκλημα της ύπαρξης
Κι όμως η ύπαρξη είναι φονικό
χρόνος αιμόφυρτος μ' εξηνταδύο σφυριές που σέρνεται στις φλέβες μας
σπαράγματα του αχανούς πού έγιναν οι τρώγλες¹ του «δικού» μας δήθεν χώρου
σκηνώματα πεφιλημένων που περιβληθήκαμε για σώματα μας
επαναλήψεις ξένων πεπρωμένων
κι όλα όσα ονομάζουμε «σταθμούς της ζωής»
όπου δεν ανταμώνουμε ποτέ μόνο χωρίζουμε
διασχίζοντας και διαμελίζοντας ο ένας τον άλλον
καθώς καθένας μας πορεύεται πάντα για αλλού
Κι εσύ του κορμιού σου ή λήκυθος² φυλάει την τέφρα της σκιάς μου
μη ψευδομαρτυρήσεις κατ' εμού για αγάπες και άλλα τέτοια
σ' έχω σκοτώσει, πίστεψέ με πια, σ' έχω σκοτώσει
μολύβι στάζανε τα δάκρυά μου και τρυπούσαν τους κροτάφους σου
όπως σ' αγκάλιαζα εκεί στα μισά της Σκάλας
πού ξεπτυχώθηκε και λύθηκαν τα σκαλοπάτια της
και σε μια γλίστρα κάθετη βρεθήκαμε να πέφτουμε
και ωρύετο³ ο απάνω και ο κάτω ουρανός...-
την ενοχή μου θέλω ν' αποδείξω
να πείσω τους σκληρούς αθωωτές μου
Μία ζωή σκοτώνω και σκοτώνομαι
Και κυκλοφέρνω γύρω απ' τον εαυτό μου
φονιάς γύρω από του φονικού το μέρος.
Την καταδίκη μου ζητώ
Εδώ, όχι αλλού, εδώ ας γίνει πια η Κρίση.

Βύρων Λεόνταρης, Ψυχοστασία (1949-2006), εκδ. Ύψιλον

1. τρώγλη= σπηλιά στην οποία κατοικούσαν άνθρωποι χωρίς άλλη κατοικία/ φτωχή κατοικία
2. λήκυθος= τύπος αρχαιοελληνικού αγγείου που χρησίμευε για την τοποθέτηση ελαιόλαδου
3. ωρύομαι= βγάζω δυνατές και άγριες κραυγές εκφράζοντας έντονα συναισθήματα αγανάκτησης

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ Α.

Να γράψετε την περίληψη των τριών πρώτων παραγράφων του **Κειμένου 1** σε μία παράγραφο 60 – 80 λέξεων.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Β

Ερώτημα 1^ο

Να εντοπίσετε τη νοηματική σχέση που αποδίδουν οι παρακάτω τονισμένοι όροι συνοχής στο **Κείμενο 1** και να τους αντικαταστήσετε με νοηματικά ισοδύναμους.

- I. Φυσικά**, οι εργασίες μέσα στην τάξη... (2^η παράγραφος)
- II. ιδιαίτερα** σ' αυτούς τους μαθητές... (3^η παράγραφος)
- III. Αυτό όμως** δεν οφείλεται ... (3^η παράγραφος)
- IV. Αν** εφαρμόζονται σωστά οι εξετάσεις ... (4^η παράγραφος)
- V. Έτσι** οι εξετάσεις, οι έλεγχοι ... (4^η παράγραφος)

Μονάδες 10

Ερώτημα 2^ο

- α.** Να σχολιάσετε τα σημεία στίξης στα παρακάτω αποσπάσματα από το **Κείμενο 1**:
 - Η Ψυχολογία της εργασίας διατυπώνει τη νομοτέλεια: η διάθεση ενός ανθρώπου απέναντι σε μια δραστηριότητα εξαρτάται κύρια από το πόσο και πώς η κοινωνία παίρνει υπόψη της τη δραστηριότητα και τα αποτελέσματα της και πώς αντιδρά σ' αυτή τη δραστηριότητα. (**άνω και κάτω τελεία**, 1^η παράγραφος)

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2021
Β' ΦΑΣΗ

Ε_3.Νλ2Γ(ε)

- Ποιος νέος άνθρωπος δεν προσπαθεί να μοιάσει και δε θαυμάζει γι' αυτό το λόγο π.χ. τους ολυμπιονίκες; (**ερωτηματικό**, 4^η παράγραφος)
- Στη ζωή - ιδιαίτερα στην εργασία - παρουσιάζονται συχνά τέτοιες καταστάσεις. (**διπλή παύλα**, 4^η παράγραφος)

Μονάδες 6

- β.** Να σχολιάσετε τον ρόλο της χρονικής βαθμίδας και των εγκλίσεων στο παρακάτω απόσπασμα από την τελευταία παράγραφο του **Κειμένου 1**.

«Η προσωπικότητα πέρα από τις γνώσεις και τις ικανότητες πρέπει να έχει ετοιμότητα και ικανότητες να τα βγάζει πέρα σε καταστάσεις μεγάλων απαιτήσεων και να πετυχαίνει τις μεγαλύτερες δυνατές επιδόσεις.»

Μονάδες 9**Ερώτημα 3^ο**

Να σχολιάσετε το σκίτσο του **Κειμένου 2** σε μία παράγραφο 70 -80 λέξεων.

Μονάδες 15**ΘΕΜΑ Γ.**

Αξιοποιώντας τουλάχιστον τρεις κειμενικούς δείκτες να παρουσιάσετε σε ένα κείμενο 150 - 200 λέξεων την άποψη που εκφράζει το ποιητικό υποκείμενο για τη διαδικασία της αυτογνωσίας στο **Κείμενο 3**.

Μονάδες 15**ΘΕΜΑ Δ**

Με αφορμή το **Κείμενο 1** εκφράζετε την άποψή σας, σε συζήτηση μέσα στην τάξη, σχετικά με την αποτελεσματικότητα της αξιολόγησης των μαθητών στον χώρο της εκπαίδευσης όταν αυτή είναι ουσιαστική και γόνιμη αλλά και όταν είναι προϊόν ευκαιριακής και επιφανειακής κριτικής. Το κείμενό σας να έχει έκταση 300-350 λέξεων.

Μονάδες 30